

Inspirerad av rymden

tal till astronautkongressen ASE28 i Stockholm den 21 september 2015 av Frida Backjanis Persson

I mitt skolbibliotek fanns det en bok som hette *Jorden och rymden* som ingen någonsin kom åt att låna – för jag hade den hela tiden. Jag var tolv år och brukade låna om boken varje vecka. Jag började till och med skriva av vartenda ord i den. När min lärare sade: ”Frida, du måste skriva med egna ord”, så lyssnade jag inte. Jag hade bestämt mig för att lära mig allt utantill.

Ni lever min dröm, och ärligt sagt är den tusentals människors dröm.

I hela mitt liv har jag velat bli forskare. Jag drömde om att arbeta med astrofysik, marinbiologi, arkeologi och förstas till sist att bli astronaut. Mina tankar kretsade runt forskningens värld.

Men saker och ting blir inte alltid som man drömmer. Jag stötte på en del större matteproblem. Mitt förhållande till matematiken var inte en ekvation som jag kunde lösa, hur mycket jag än försökte. Efter två år av intensivt arbete kom jag till sist till den hjärtskärande insikten att jag inte skulle kunna komma in på fysikens område och uppfylla min dröm.

Det var till en början svårt och jag kände mig väldigt bortkommen. Jag var tillbaka på ruta ett.

Efter de missräkningarna fanns det ändå en sak kvar – rymden och kärleken till det oändliga och utforskade. Så även om jag inte var begåvad nog för att bli astronaut eller forskare, så fanns nyfikenheten och fascinationen inför galaxer och svarta hål ändå kvar.

Under den tiden var det internet som höll min passion vid liv. Jag började se på allt om rymden. Jag såg Christers första rymdpromenader om och om igen, läste alla Facebookstatusar om Marsbilen Curiosity och såg Discovery lyfta från Kennedy Space Center på NASA-teve. Och därför spelade mina egna begränsningar ingen roll. Jag behövde bara hitta en annan plats för mig i den stora ek-

vationen om rymdens utforskning. Det visade sig vara att sprida kunskapen om hur viktigt det är för mänskligheten att undersöka sakerna längst bort från oss.

Internet var det perfekta sättet för mig att leva ut min dröm. Internet ger folk som mig en chans att hålla liv i passionen för rymden.

Ur fascination väcks nyfikenhet. När du som barn ser vatten bilda en perfekt sfär på ISS tänds en gnista. Och det är det viktigaste i allt vi gör. Om vi kan tända den gnistan hos barn världen över och göra rymden till en viktig del av deras liv kan vi lägga en grund för dem att växa upp till vetenskapsstödjare. Några kommer att fortsätta och bli forskare eller astronauter. Men de flesta blir snickare, socialarbetare, jurister, sjuksköterskor eller lärare. Men de kommer alltid att stödja rymdens utforskande tack vare den gnista du tände med den där YouTube-videon eller det där Twitterinlägget. Vårt huvudmål är inte att göra alla till astronauter. Det är att få allas stöd för framtida rymdfärder.

Ni kanske aldrig tänkte att ni skulle bli så uppmärksammade i medierna. Ni må vara trötta på experter på sociala medier som upplyser er om vikten av att nå ut till allmänheten. Men bli inte det! Jag skulle vilja att ni tänker på de människor som älskar alla roliga fakta om rymden som ni lägger ut online. Människor som jag, som alltid lånade samma bok om rymden – bara för att kopiera vartenda ord i den. Människor som jag som lever ut drömmen om rymden genom er och som gör stora ansträngningar för att väcka fler människors intresse för ert arbete. För närvarande har jag privilegiet att få arbeta med vetenskapskommunikation vid Tekniska museet.

Och låt mig säga er att det gör det mycket enklare att komma fram till det vetenskapliga om jag först kan tända folks intresse genom att visa hur man gör en burrito i rymden. ★